

Correctievoorschrift VWO

2011

tijdvak 2

management & organisatie

tevens oud programma

management & organisatie

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examiner en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examiner. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 67 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen is/zijn de volgende vakspecifieke regel(s) vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen scorepunten afgetrokken.

Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten 1 scorepunt afgetrokken tot een maximum van 2 scorepunten per opgave.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores

Opgave 1

1 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- Een onderhandse lening kan gemakkelijker worden afgesloten.
- Een onderhandse lening kan met weinig kosten tot stand worden gebracht.
- Bij een onderhandse lening kan gemakkelijker onderhandeld worden over de voorwaarden (krediet op maat).

Per juist antwoord 1

2 maximumscore 2

$$\text{RTV} = \frac{250.000 + 0,06 \times 1.100.000 + 0,07 \times 1.000.000}{4.150.000} \times 100\% = 9,3 \%$$

(Dit is lager dan de norm).

3 maximumscore 3

- te behalen winst na aandelenemissie is $250.000 + 100.000 = 350.000$ 1

- $$\frac{350.000}{(120.000 + \text{aantal uit te geven aandelen})} = 2,50$$

aantal uit te geven aandelen 20.000 1

- emissiekoers: $\frac{800.000}{20.000} = \text{€ } 40$ 1

4 maximumscore 1

ter bescherming van de anonieme aandeelhouders van Meijnema

Vraag	Antwoord	Scores

Opgave 2

- 5 maximumscore 1**
 Zelfstandige ondernemers hebben veelal een beperkt marketingbudget om het grote verloop het hoofd te bieden (Ketens hebben een groter marketingbudget).
- 6 maximumscore 2**
 Sanalux voldoet aan criterium a, want
- in Zeeland is nog geen vestiging (informatiebron 3) en 1
 - er is voldoende groeipotentieel, want in Vlissingen en omgeving wordt in minder dan 25% van de huishoudens aan fitness gedaan (informatiebron 1) 1
- 7 maximumscore 2**
- De omzet per € 1 loonkosten bij Sanalux $\frac{629.612}{363.248 + 42.000} = € 1,55$ 1
 - Sanalux voldoet aan criterium b 1
- 8 maximumscore 3**
- Bedrijfsresultaat branche in % van de omzet
 $100 - 4,6 - 41 - 14 - 11,9 - 3,7 - 4,9 - 10,6 = 9,3\%$ 1
 - Bedrijfsresultaat Sanalux in % van de omzet
 $\frac{79.135 - 42.000}{629.612} \times 100\% = 5,9\%$ 1
 - Dit is $\frac{9,3 - 5,9}{9,3} \times 100\% = 37\%$ lager dan het branchegemiddelde.
 Sanalux voldoet niet aan criterium c 1
- 9 maximumscore 3**
- Het vreemd vermogen $283.688 + 167.512 + 17.658 + 2.700 = 471.558$ 1
 - Het eigen vermogen $274.537 + 75.000 = 349.537$
 Solvabiliteit: $\frac{349.537}{471.558} \times 100\% = 74,12\%$ 1
 - Sanalux voldoet aan criterium d 1
- 10 maximumscore 1**
 Afnemerskrediet, want de klant betaalt voordat hij de dienst ontvangt.
- 11 maximumscore 2**
- De vooruitontvangen contributies horen tot de kortetermijnverplichtingen 1
 - maar brengen geen betalingsverplichting (wel een leveringsverplichting) met zich mee 1

Vraag	Antwoord	Scores

12 maximumscore 3

- Het overnamebod bedraagt: $200.000 + 1.175 \times 426 = 700.550$ 1
- De goodwill: $700.550 - \text{eigen vermogen} = 700.550 - 349.537 = 351.013$ 1
- $4 \times \text{het bedrijfsresultaat: } 4 \times 79.135 = 316.540;$
 $351.013 > 316.540$ dus Lievens accepteert het overnamebod 1

Opgave 3

13 maximumscore 3

Alle getallen zijn in miljoenen euro's.

jaar	2011 t/m 2015	2016 t/m 2020
investering		
opbrengst	108	129,6
kosten excl. afschr.	47	47
restwaarde		
cashflow	61	82,6

toelichting:

opbrengst 2011 t/m 2015: $0,8 \times 9 \times 15 = 108$

opbrengst 2016 t/m 2020: $0,8 \times 9 \times 18 = 129,6$

14 maximumscore 4

- Contante waarde van 2011 t/m 2015 is

$$61 \times \frac{1 - (1,15)^{-5}}{0,15} = 204.481.461$$
 1
- Contante waarde van 2016 t/m 2020 is

$$82,6 \times \frac{1 - (1,15)^{-5}}{0,15} = \underline{137.662.277}$$
 1

$$342.143.738$$
- investering 330.000.000
- netto contante waarde $12.143.738$ 1
- Conclusie: het project is economisch verantwoord 1

Vraag	Antwoord	Scores

15 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Vanwege het hoge risico van de investering.
- Het is een techniek die zich nog niet economisch bewezen heeft.

Opgave 4

16 maximumscore 3

- btw abonnementen particulieren

$$(31 \times \frac{89,25}{1,19} + 11 \times \frac{178,50}{1,19}) \times 0,19 =$$

$$(31 \times 75 + 11 \times 150) \times 0,19 = \quad \quad \quad 755,25 \quad \quad \quad 2$$

- btw abonnementen bedrijven

$$(26 \times \frac{952}{1,19}) \times 0,19 = 26 \times 800 \times 0,19 = \quad \quad \quad \underline{3.952,00}$$

$$\text{totaal te betalen btw} \quad \quad \quad \text{€ } 4.707,25 \quad \quad \quad 1$$

17 maximumscore 3

- vooruitontvangen abonnementen particulieren:

$$31 \times (3 - 2) \times \frac{75}{3} + 11 \times (6 - 2) \times \frac{150}{6} =$$

$$31 \times 1 \times 25 + 11 \times 4 \times 25 = \quad \quad \quad 1.875 \quad \quad \quad 2$$

- vooruitontvangen abonnementen bedrijven:

$$(26 \times 50 - 130) \times \frac{800}{50} = 1.170 \times 16 = \quad \quad \quad \underline{18.720}$$

$$\text{totaal vooruitontvangen abonnementen} \quad \quad \quad \text{€ } 20.595 \quad \quad \quad 1$$

18 maximumscore 2

$$31 \times 1 \times \frac{75}{3} + 11 \times 3 \times \frac{150}{6} + 26 \times 13 \times \frac{800}{50} = \text{€ } 7.008$$

19 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De kosten van dagelijks transport (inclusief reistijd) van de veiling naar de winkel zijn hoger dan de kosten van de koelcel.
- Door de koelcel is voorraadvorming mogelijk, waardoor minder snel sprake is van nee-verkopen.

Vraag	Antwoord	Scores

20 maximumscore 2

- maandelijkse afschrijving
af te schrijven bedrag $\frac{49.000 + 4.550}{1,19} = 45.000$
maandelijkse afschrijving $\frac{45.000}{72} = 625$ 1
- Boekwaarde 31 december 2010 is $45.000 - 10 \times 625 = \text{€ } 38.750$ 1

Opgave 5

21 maximumscore 2

Men volgt het principe dat uitgaven als kosten worden toeerekend aan de bijbehorende omzet en niet aan de periode waarin ze gemaakt zijn.

22 maximumscore 3

Aantal benodigde containers $\frac{400.000}{3.000 \times 67} = 1,99$ dus 2 containers.

transport Singapore - Rotterdam $1.744 \times 0,625 \times 2 =$	2.180
afhandeling, douane, transport $310 \times 2 =$	620
verzekering $0,025 \times 400.000 \times 2,92 =$	<u>29.200</u>
totaal	€ 32.000

per stuk:

$$\frac{32.000}{400.000} = \text{€ } 0,08$$

- 2 containers 1
- € 32.000 1
- € 0,08 1

23 maximumscore 2

$$\frac{11,90}{\frac{1,19}{1,25}} = \text{€ } 8$$

24 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord:

- De verzendkosten per stuk zijn bij levering via internet hoger, omdat er kleinere hoeveelheden verstuurd worden.
- De verpakkingskosten per stuk zijn bij levering via internet hoger, omdat elke hamer apart verpakt moet worden.

Vraag	Antwoord	Scores

25 maximumscore 3

Zie uitwerkbijlage bij vraag 26.

Ja, Carparts neemt de beslissing om door te gaan met de productie en de verkoop van de veiligheidshamer, omdat scenario A een positieve bijdrage aan het resultaat laat zien.

26 maximumscore 3

(getallen in euro's)				
omzet	<u>scenario A</u>		<u>scenario B</u>	
	<u>(vraag 25)</u>		<u>(vraag 26)</u>	
uit detailhandel	1.200.000		1.920.000	
uit internet	0		1.600.000	
aan opkoper	1.000.000		0	
totale omzet		2.200.000		3.520.000
kosten				
inkoopwaarde van de omzet	1.168.000		1.168.000	
inkoopkosten	32.000		32.000	
ontwikkel- en onderhandelingskosten	130.000		130.000	
reclamekosten	600.000		600.000	
websitekosten	29.000		29.000	
variabele kosten detaillist	60.000		96.000	
variabele kosten internet	<u>0</u>		<u>320.000</u>	
totale kosten		<u>2.019.000</u>		<u>2.375.000</u>
bijdrage aan resultaat		181.000		1.145.000

Opgave 6

27 maximumscore 2

$$55 \times 292 = 16.060$$

$$28 \times 287 = 8.036$$

$$33 \times 295 = \underline{9.735}$$

$$\text{€ } 33.831$$

Vraag	Antwoord	Scores
28	maximumscore 2	
	• toegestaan: $90 \times 290 = 26.100$	1
	• werkelijk $90 \times 295 = \underline{26.550}$ inkoopresultaat € 450 nadelig	1
29	maximumscore 3	
	• waarde volgens vvp $102 \times 295 = 30.090$ waarde voorraad volgens lifo systeem:	1
	• $57 \times 295 = 16.815$ $45 \times 287 = \underline{12.915}$	
		<u>29.730</u>
	verschil € 360	1
	• toename	1
30	maximumscore 2	
	Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:	
	– De voorraad cabines hoeft niet meer fysiek te worden opgeslagen. Dit levert een ruimtebesparing op.	
	– De voorraad hoeft niet meer intern vervoerd te worden. Dit levert een kostenbesparing op.	
	– De voorraad staat niet langer als investering op de balans. Dit levert een interestbesparing op / minder vermogensbeslag.	
	Per juist antwoord	1

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF.
Zend de gegevens uiterlijk op 24 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

bron 1	www.zorgatlas.nl
bron 3	HealthCity
bron 6	www.reclameartikel / Stockton